

Roll No.

Total No. of Pages : 4

Total No. of Questions : 8

उत्तरमध्यमा द्वितीयखण्ड

विषय कोड : 824

साहित्यम्

चतुर्थ-प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

अधोलिखिताः सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः -

1. उचितं विकल्पं चिनुत -

2×5=10

(क) अभिज्ञानशाकुन्तलस्य लेखकोऽस्ति -

(i) भासः

(ii) कालिदासः

(iii) भारविः

(iv) माघः

(ख) रामायणस्य लेखकोऽस्ति -

(i) दशरथः

(ii) तुलसीदासः

(iii) वाल्मीकिः

(iv) कालिदासः

(ग) उत्तररामचरितस्य लेखकोऽस्ति -

(i) तुलसीदासः

(ii) भारविः

(iii) भवभूतिः

(iv) श्रीहर्षः

(घ) जयसंहिता कस्य अपर नाम अस्ति ?

(i) रामायणस्य

(ii) भागवतस्य

(iii) महाभारतस्य

(iv) गीतायाः

(ङ) कति वेदाः सन्ति ?

(i) चत्वारः

(ii) त्रयः

(iii) एकः

(iv) पञ्च

2. रिक्तस्थानानि पूरयत -

2×5=10

(क) अवन्तिसुन्दरी पत्नी आसीत्।

(ख) संस्कृतभाषायां इतिहासः सुरक्षितोऽस्ति।

(ग) ऋच्यते स्तूयते यथा सा।

(घ) रघुवंशम् सर्गात्मकं महाकाव्यम्।

(ङ) उपमाकालिदासस्य अर्थगौरवम्।

3. सत्यकथनानां समक्षं 'आम्' असत्यकथनानां समक्षं 'न' इति लिखत - 2×5=10

- (क) काव्यमीमांसायाः प्रथमोऽध्यायस्य नाम कवि रहस्यम् अस्ति।
(ख) यः काव्यमीमांसां न जानाति सः विज्ञः।
(ग) काव्यमीमांसाया प्रथमोऽध्याये शास्त्रसङ्घस्य वर्णनम् अस्ति।
(घ) मेघदूते यक्षस्य विरहवर्णनं विद्यते।
(ङ) महाकविभासस्य त्रीणि नाटकानि सन्ति।

4. सत्ययुगं चिनुत - 2×5=10

(क) मीमांसा	(1) अष्टादश
(ख) स्मृतयः	(2) सामवेदः
(ग) अपौरुषेयं	(3) द्विधा
(घ) ताललयसंयुक्ता	(4) राजशेखरः
(ङ) यायावरीयः	(5) श्रुतिः

5. एकपदेन उत्तरत - 2×5=10

- (क) राजशेखरस्य प्रेमिका का ?
(ख) प्राचीन प्रञ्चाल प्रदेशस्यापरं नाम किम् ?
(ग) स्वप्नवासवदत्तस्य लेखकः कः ?
(घ) महाकविभारवेः लिखितं काव्यं किम् ?
(ङ) रामायणे कति काण्डाः ?

6. अधोलिखिताः केचन दश प्रश्नाः एकवाक्येन समाधेयाः - 3×10=30

- (1) राजशेखरस्य जन्मभूमिः कः प्रदेशः वर्तते ?
(2) श्रीमद्भागवतपुराणे कति श्लोकाः सन्ति ?
(3) अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नायकः कः ?

- (4) 'वृहत्कथा मञ्जरी' इत्यस्य लेखकः कः ?
- (5) स्कन्दपुराणे कति श्लोकाः सन्ति ?
- (6) काव्यमीमांसायाः तृतीयाध्यायस्य किं नाम ?
- (7) शिष्य प्रतिभे कस्मिन् अध्याये वर्णितः ?
- (8) काव्यपुरुषः कः आसीत् ?
- (9) काव्यविद्यायां कति अधिकरणानि सन्ति ?
- (10) शास्त्रं कतिविधं ? के च ते ?
- (11) कति भागात्मिका श्रुतिः ?
- (12) को नाम कल्पः ?
- (13) निरुक्तस्य किं लक्षणम् ?
- (14) का नाम परक्रिया ?
- (15) विद्यास्थानानि कति सन्ति ?
- (16) का नाम वितण्डा ?

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः

7. अधोलिखिताः केचन द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ - 5×2=10
 - (1) काव्यमीमांसायाः अष्टादशाधिकरणानां नामानि लिखन्तु।
 - (2) महाकाव्यस्य लक्षणं लिखत।
 - (3) काव्यमीमांसानुसारं पुराणस्य लक्षणं लिखत।
8. काव्यामीमांसानुसारं बुद्धेः भेदपूर्वकं विवेचनं कुरुत। 1×10=10

अथवा

काव्यमीमांसायाः प्रथमोऽध्यायस्य सारांशो विलिख्यताम्।

प्राश्निक कोड क्र. 4/1943

नाम

पृष्ठ क्र. - 01

प्रश्न पत्र/आदर्श उत्तर

परीक्षा का नाम - पूर्वमध्या / उत्तरमध्या, खण्ड-प्रथम / द्वितीय

विषय साहित्यम् विषय कोड 824 माध्यम संस्कृत

कुल प्रश्न 08

समय - 3 घण्टा

पूर्णांक 100

निर्देश

प्रश्न क्रमांक	प्रश्न	प्रश्न के लिए अधिकतम अंक
	<u>आदर्श - उत्तराखि</u>	
1.	(क) कालिदासः (ख) वाल्मीकिः (ग) शिवभूषिः (घ) महाभारतस्य (ङ) चत्वारः	
2.	(क) राजशेखरस्य (ख) सामवेदसंस्कृतेः / (ग) तदक / (घ) एकानविंशति - (नवदश-) (ङ) भारवेः /	
3.	(क) आम् (ख) न (ग) आम् (घ) आम् (ङ) न,	
4.	(क) द्विधा (ख) अष्टादश (ग) सुतिः (घ) सामवेदः (ङ) राजशेखरः /	
	हस्ताक्षर	

प्राश्निक कोड क्र.....

पृष्ठ क्र. - ०

प्रश्न पत्र/आदर्श उत्तर

परीक्षा का नाम :- पूर्वमध्यमा / उत्तरमध्यमा, खण्ड-प्रथम / द्वितीय

विषय..... विषय कोड..... माध्यम.....

कुल प्रश्न.....

समय - 3 घण्टा

निर्देश

पूर्णांक.....

प्रश्न क्रमांक		प्रश्न के लिए अधिकतम अंक
5	(क) प्रमुदेनी (ख) अन्य कुलज प्रेशा। (ग) भासः (घ) किरातार्जुनीयम्। (ङ) सप्त।	
6	(1) गुर्जरप्रदेशो वर्तते। (2) अष्टादश सदस्यसंकायः। (3) अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नायकः दुष्यन्ते वीरः। (4) सेमेन्द्रः। (5) लकाशीतिश्लोकाः सन्ति। (6) काव्यपुरुषोत्पत्तिः। (7) चतुर्वेदेषु ध्याये। (8) ब्रह्मणः अन्तेवासिषु अन्यतमः। (9) अष्टादशाधिकशतानि। (10) शास्त्रां द्विविधं, पौरुषेयम्-अपौरुषेयम्। (11) अत्र ब्राह्मण्यमात्मिका-सुतिः। (12) गानाशास्त्राधीतानां मन्त्राणां नियोधाकं सूत्रं कल्पः। (13) निर्वचनं निरुक्तम्। (14) एकनायका पञ्चक्रिया। यथा-रामायणम्। (15) चतुर्दश। (16) स्वपक्षस्य परिग्रहाद्वि परपक्षस्य दुष्यपित्री वितण्ड	

हस्ताक्षर

निर्देशः - दीर्घान्तरोपप्रश्नानां मूल्यांकनं पत्राय लेखमानसां